

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2021 წლის 16 ივლისი

დისციპლინური საქმე №186/19
მოსამართლე --- მიმართ
დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე

--- (მხარე) 2019 წლის 15 ნოემბერს №186 საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2020 წლის 04 თებერვლის №186/19 დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2021 წლის 16 ივლისის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობის შემოწმება განხორციელდა საჩივრებში მითითებულ შემდეგ ფაქტებზე:

საჩივრის ავტორის განცხადებით, აპელანტს სარჩელი შეტანილი აქვს დროის გაჭიანურების მიზნით. იმით, რომ მოსამართლე არ განიხილავს საქმეს დროულად, ხელს უწყობს მოწინააღმდეგე მხარეს, საჩივრის ავტორის უფლებების დარღვევაში. გარდა ამისა, აპელანტს არ გადაუხდია სახელმწიფო ბაჟი სათანადო ოდენობით.

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2.1. 2018 წლის 26 ივნისს --- სარჩელით მიმართა --- სასამართლოს მოპასუხის, --- მიმართ და მოპასუხის უკანონო მფლობელობიდან ნივთის უკან დაბრუნება მოითხოვა.

2018 წლის 03 აგვისტოს მოპასუხემ წარმოადგინა შესაგებელი, რომლითაც არ დაეთანხმა სასარჩელო მოთხოვნებს. 2018 წლის 27 სექტემბერს --- სასამართლოს შეგებებული სარჩელი წარუდგინა. 2018 წლის 28 სექტემბრის განჩინებით მოპასუხეს უარი ეთქვა შეგებებული სარჩელის წარმოებაში მიღებაზე (მოსამართლე ---).

2018 წლის 02 ოქტომბრის მოსამზადებელ სხდომაზე მოპასუხის წარმომადგენელმა სასამართლოს საქმის წარმოების შეჩერების შესახებ შუამდგომლობით მიმართა. 2018 წლის 18 ნოემბრის განჩინებით მოპასუხეს უარი ეთქვა შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე.

2018 წლის 15 ოქტომბერს მოპასუხის წარმომადგენელმა კერძო საჩივრით გაასაჩივრა --- სასამართლოს 2018 წლის 28 სექტემბრის განჩინება შეგებებული სარჩელის წარმოებაში მიღების თაობაზე. 2018 წლის 03

დეკემბერს -- -- კერძო საჩივრით გაასაჩივრა 2018 წლის 18 ნოემბრის განჩინება საქმის წარმოების შეჩერების შესახებ შუამდგომლობის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის თაობაზე. 2018 წლის 05 დეკემბერს კერძო საჩივარი/ები განსახილველად -- სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლეს, -- -- გადაეცა.

2018 წლის 13 დეკემბრის განჩინებით მოპასუხის კერძო საჩივარი -- -- სასამართლოს 2018 წლის 18 ნოემბრის განჩინების გაუქმების თაობაზე დარჩა განუხილველი კერძო საჩივრის დაუშვებლობის გამო.

2018 წლის 13 დეკემბრის განჩინებით -- -- 2018 წლის 15 ოქტომბრის კერძო საჩივარს დაუდგინდა ხარვეზი, კერძო საჩივრის ავტორს არ ჰქონდა გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი. 2019 წლის 18 იანვარს -- -- წარმომადგენელმა სასამართლოს წარუდგინა სახელმწიფო ბაჟის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტი და იმავდროულად, კერძო საჩივრის დასაშვებად ცნობა ითხოვა. 2019 წლის 28 იანვრის განჩინებით 2018 წლის 15 ოქტომბრის კერძო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში.

2019 წლის 30 მაისის განჩინებით -- -- უარი ეთქვა 2018 წლის 15 ოქტომბრის კერძო საჩივრის (-- -- სასამართლოს 2018 წლის 28 სექტემბრის განჩინების გაუქმების შესახებ) დაკმაყოფილებაზე. 2019 წლის 01 აგვისტოს საქმე განსახილველად გადაეცა მოსამართლე -- --.

2019 წლის 09 სექტემბერს -- -- კიდევ ერთი შეგებებული სარჩელით მიმართა სასამართლოს. 2019 წლის 13 სექტემბრის განჩინებით -- -- უარი ეთქვა -- -- მიმართ 2019 წლის 9 სექტემბერს აღძრული შეგებებული სარჩელის მიღებაზე. აღნიშნული განჩინება მოპასუხემ კერძო საჩივრით გაასაჩივრა 2019 წლის 18 სექტემბერს.

2.2. 2019 წლის 10 ოქტომბერს კერძო საჩივარი განსახილველად -- სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლე -- -- გადაეცა.

-- სააპელაციო სასამართლოს 2019 წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით 2019 წლის 18 სექტემბრის კერძო საჩივარს დაუდგინდა ხარვეზი, -- -- არ ჰქონდა გადახდილი სახელმწიფო ბაჟი შესაბამისი ოდენობით. კერძო საჩივრის ავტორს ხარვეზის აღმოსაფხვრელად მიეცა 5 დღიანი ვადა (აღნიშნული განჩინების ასლის ჩაბარებიდან). 2019 წლის 16 ოქტომბრის განჩინება -- -- ჩაბარდა 2019 წლის 19 ოქტომბერს.

2019 წლის 22 ოქტომბერს კერძო საჩივრის ავტორმა განცხადებით მიმართა სასამართლოს და 2019 წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით გათვალისწინებული ხარვეზის შესავსებად განსაზღვრული 5 დღიანი ვადის ერთჯერადად, 2 დღით გაგრძელება ითხოვა. 2019 წლის 24 ოქტომბრის განჩინებით მოსამართლე -- -- დააკმაყოფილა -- -- მოთხოვნა 2019 წლის 16 ოქტომბრის განჩინებით გათვალისწინებული ხარვეზის შესავსებად განსაზღვრული 5 დღიანი ვადის გაგრძელების თაობაზე.

2019 წლის 01 ნოემბერს კერძო საჩივრის ავტორმა სასამართლოს წარუდგინა მის მიერ სახელმწიფო ბაჟის შესაბამისი ოდენობით გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტი. 2019 წლის 06 ნოემბრის განჩინებით -- -- კერძო საჩივარი მიღებულ იქნა წარმოებაში.

2019 წლის 29 ნოემბრის განჩინებით კერძო საჩივრის ავტორს უარი ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე, -- -- სასამართლოს 2019 წლის 13 სექტემბრის განჩინება შეგებებული სარჩელის განსახილველად მიღებაზე უარის თქმის შესახებ დარჩა უცვლელი.

2.3. 2019 წლის სტატისტიკური მონაცემების მიხედვით, მოსამართლე -- -- განსახილველად გადაცემული ჰქონდა 405 საქმე, რომელთაგანაც დაასრულა 289 საქმის განხილვა (71%).

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის დასკვნა:

-- -- 2019 წლის 15 ნოემბერს №186 საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო

სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა.“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს.

4. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა.“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება „მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევა.“

მოსამართლის მიერ საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრული ვადის დარღვევაზე მსჯელობისას აუცილებელია ყურადღება მიექცეს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლს (რომელიც მოიცავს სამართლიანი სასამართლოს მიერ საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის უფლებას) და იმ კრიტერიუმებს, რასაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო იყენებს მე-6 მუხლის დარღვევის დადგენის დროს (საქმის განხილვის გონივრული ვადის დარღვევის გამო).

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლით უზრუნველყოფილი უფლებების განხორციელების კუთხით საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სამოქალაქო საქმის განხილვის ვადებს მნიშვნელოვანი ფუნქცია გააჩნია. ამას ადასტურებს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს №3/1/531 გადაწყვეტილებაში მოყვანილი მსჯელობა - „ვადებს მნიშვნელოვანი წესრიგი შეაქვს სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სარგებლობის პროცესშიც. დრო სამართლიანი სასამართლოს უფლებას გასდევს მთლიანად უფლებით სარგებლობის განმავლობაში. ხშირ შემთხვევაში, ამ უფლებით სარგებლობის შესაძლებლობა თავიდანვე გარკვეული დროით არის პირობადებული – ამა თუ იმ უფლების, ინტერესის დასაცავად სასამართლოსადმი მიმართვა უფლების დარღვევიდან გარკვეული ვადით არის შეზღუდული (მაგალითად, საარჩევნო უფლების დაცვისას). ასევე კანონმდებლობა ვადებით ზღუდავს სამართლიანი სასამართლოს უფლების ისეთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტების გამოყენებას, როგორებიცაა – სასამართლოს გადაწყვეტილების ზემდგომ ინსტანციებში გასაჩივრების უფლება. სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობაც განსაზღვრავს სასამართლოში საქმეთა განხილვის წესს და მათ შორის ვადებს, რომლის განმავლობაშიც მხარემ უნდა შეასრულოს მოქმედება, წინააღმდეგ შემთხვევაში, იგი კარგავს ამ მოქმედების მოგვიანებით შესრულების უფლებას.“

იმისათვის, რომ წინასწარი მოკვლევის შედეგად გამოვლენილი ფაქტობრივი გარემოებები სათანადოდ შეფასდეს და დადგინდეს, რამდენად შეიცავს მოსამართლის ქმედება შესაბამისი პუნქტით განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს, აუცილებელია განისაზღვროს, რა შემთხვევაში ჩაითვლება მოსამართლის მიერ საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევა „არასაპატიოდ“. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა.“ ქვეპუნქტის მეორე წინადადება, სადაც კანონმდებელი პირდაპირ ადგენს მოსამართლის დისციპლინური პასუხისმგებლობის გამომრიცხავ ობიექტურ გარემოებებს. ამ ნორმის თანახმად, „...ვადის დარღვევის მიზეზი არასაპატიოდ არ ჩაითვლება, თუ მოსამართლემ აღნიშნული ვადის დაცვა ობიექტურ გარემოებათა (საქმეთა სიმრავლე, საქმის სირთულე და სხვ.) გამო ვერ შეძლო.“ სხვა შემთხვევაში, განსაკუთრებით მაშინ, თუ მოსამართლის ბრალეულ ქმედებას მოჰყვა საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის დარღვევა და ამ დარღვევამ არსებითად შელახა მხარეების კონსტიტუციური უფლებები, მიჩნეულ შეიძლება იქნას, რომ სახეზეა მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. დისციპლინური გადაცდომის დადგენისას ყურადღება უნდა მიექცეს ასევე იმას, თუ რამდენად დააზიანა მოსამართლის ქმედებამ სასამართლოს ან/და საჯარო ინტერესები და რამდენად შეეზღუდა მხარეს ზემდგომი ინსტანციისათვის მიმართვის შესაძლებლობა.

როდესაც საჩივარი ეხება საქმის განხილვის ვადის დარღვევას, აუცილებელია განისაზღვროს, თუ როდიდან უნდა დაიწყოს საქმის განხილვის ვადის ათვლა - როგორც წესი საქმის განხილვის დაწყების თარიღად ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მიიჩნევს - სარჩელის/შესაბამისი განცხადების განსჯად/უფლებამოსილ სასამართლოში წარდგენის დროს (Poiss v. Austria, §50; Bock v. Germany, §35).

საქმის განხილვის დაწყების შემდეგ იყო თუ არა საქმის განხილვის ვადები დარღვეული „არასაპატიოდ“ („საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 ნაწილის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის მეორე წინადადებით გათვალისწინებული ობიექტური გარემოებების ჭრილში) უნდა შეფასდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად, კერძოდ:

1. საქმის სირთულე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს, როგორც საქმის ფაქტობრივ, ისე სამართლებრივ სირთულესთან (Katte Klitsche de la Grange v. Italy, §55; Papachelas v. Greece, §39); რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს რამდენიმე მხარის საქმეში ჩაბმასთან (H. V. United Kingdom, §72); მტკიცებულებების გამოკვლევასთან (Humen v. Poland, §63) და ა.შ. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც როდესაც საქმე თავისი არსით სირთულით არ ხასიათდება, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობა არ არის ნათელი ამ გარემოებამაც შეიძლება საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება გამოიწვიოს (Lupeni Greek Catholic Parish and others v. Romania, §150);
2. მხარეთა მოქმედებები, რაც გულისხმობს მაგალითად, ადვოკატთა ხშირ ცვლილებას (Koenig v. Germany, §103), შუამდგომლობებს, რომელიც გამოზნულია პროცესის გასაჭიანურებლად, ან უბრალოდ დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებთან (Acquaviva v. France, §61), ასევე სხვა მოქმედებები, რომელიც უკავშირდება საქმის განხილვის ვადის გაგრძელებას;
3. საქმის განხილველი მოსამართლის მოქმედებები, ყურადღება უნდა მიექცეს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მოსამართლის მიერ საპროცესო მოქმედების შეუსრულებლობას/ჩაუტარებლობას (Pafitis and others v. Greece, §93; Tierce and others v. San Marino, §31; Suermeli v. Germany, §129).

თუმცა, აქვე ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, საქმის განხილვის ვადა იყო გონივრული თუ არა უნდა შეფასდეს ყოველ საქმეზე ინდივიდუალურად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (Frydlender v. France, §43) და ერთიანობაში ყველა საპროცესო მოქმედების მხედველობაში მიღების შედეგად (Koenig v. Germany, §98).

საქმის განხილვისა და გადაწყვეტის ვადა უნდა იძლეოდეს საქმის გარემოებების სრულყოფილი გამოკვლევის ობიექტურ შესაძლებლობას. ამიტომ სამართალწარმოების ხანგრძლივობის გონივრულობა უნდა შეფასდეს საქმის კონკრეტული გარემოებების საფუძველზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №3/2/577). მოცემულ შემთხვევაში, ყურადღება ასევე უნდა მიექცეს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის შესაბამის ნორმებს.

მოცემულ შემთხვევაში, ყურადღება ასევე უნდა მიექცეს საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის შესაბამის ნორმებს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 188-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, „მოპასუხეს უფლება აქვს მისთვის სარჩელის ასლის ჩაბარების დღიდან საქმის ზეპირი განხილვისათვის წინასწარი მომზადების დამთავრებამდე აღძრას მოსარჩელის მიმართ შეგებებული სარჩელი პირვანდელ სარჩელთან ერთად განსახილველად“, ხოლო 187-ე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, „სარჩელის მიღებაზე უარის თქმის შესახებ განჩინებაზე შეიძლება კერძო საჩივრის შეტანა.“ იმავე კოდექსის 419-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, „კერძო საჩივრის თაობაზე განჩინება გამოაქვს ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს კერძო საჩივრის მიღებიდან 2 თვის ვადაში.“ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 420-ე მუხლის შესაბამისად, „კერძო საჩივრების განხილვა ზემდგომ სასამართლოებში წარმოებს შესაბამისად ამ სასამართლოებისათვის გათვალისწინებული წესების დაცვით.“

საქმის მასალების გაცნობის შედეგად დადგინდა, რომ მოსამართლე -- -- კერძო საჩივარი განსახილველად გადაეცა 2019 წლის 10 ოქტომბერს. 2019 წლის 29 ნოემბრის განჩინებით კერძო საჩივრის ავტორს უარი ეთქვა მოთხოვნის დაკმაყოფილებაზე. მოსამართლე -- -- კერძო საჩივარს განიხილავდა 1 თვისა და 18 დღის მანძილზე.

რაც შეეხება სააპელაციო საჩივრის ავტორის მიერ სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან თავის არიდების საკითხს, წინასწარი მოკვლევის შედეგად, აღნიშნული ფაქტი საქმეში არსებული და საჩივრის ავტორის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტების საფუძველზე არ დადასტურდა. ამდენად, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო ვერ მსჯელებს აღნიშნული გარემოების შესახებ.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის მეორე პუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის შედეგად მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი ან ბრალეული ჩადენა არ დადასტურდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარზე შესაბამისი გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად მიიჩნია, რომ არ არსებობს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტი. შესაბამისად, 2021 წლის 16 ივლისის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 10 წევრთაგან 10 ხმით), მიიჩნია, რომ მოსამართლე -- -- მიმართ უნდა შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლით და 75¹² მუხლის მეორე პუნქტით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

დისციპლინურ საქმეზე №186/19 მოსამართლე -- -- მიმართ შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება.

ნიკოლოზ მარსაგიშვილი

**საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი**